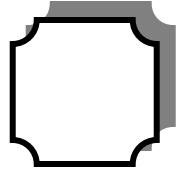

Duc Ad Veritatem
FILIPINO 4 ____
Unang Markahan
Handout at Pagsasanay

C.N.

Pangalan: _____ Petsa: _____ Iskor: _____

Pagbubuo ng mga Salita

*Paano nabubuo ang mga salita? May iba't ibang paraan kung paano nabubuo ang mga ito. Tinatawag itong **payak, maylapi, inuulit at tambalan**.*

1. **Payak** – ang tawag sa salitang binubuo lamang ng salitang-ugat.
Halimbawa:

lahi, langit, tao, gubat, dahon

2. **Maylapi** – ang tawag sa salitang binubuo ng salitang-ugat at panlapi. Ang panlapi ay maaaring unlapi kung nasa unahan ng salitang-ugat, gitlapi kung nasa gitna, hulapi kung nasa hulihan at kabilaan kung nasa unahan at hulihan ng salitang-ugat.
Halimbawa:

unlapi - **malaki, umakyat, magpinsan**
gitlapi - **kumislap, sinabi, pinutol**
hulapi - **sayawan, balutin, puntahan**
kabilaan - **kabutihan, kalawakan, magmahalan**

3. **Inuulit** – ang tawag sa salitang nabubuo sa pamamagitan ng pag-uulit ng salitang-ugat o ng buong salita. Maaaring **ganap** o **di-ganap** ang pag-uulit.
Halimbawa:

Di-ganap: aasa, tatayo, uupo, sasaya, pira-piraso, kala-kalahati

Ganap: araw-araw, magandang-maganda, malapit-lapit

4. **Tambalan** – ang tawag sa salitang pagtatambal o pagsasama ng dalawang magkaibang salita. Ang dalawang magkaibang salita ay maaaring pinag-isa o pinagdugtong ng gitling (-).
Halimbawa:

puno + kahoy = punungkahoy
bahag + hari = bahaghari
ingat + yaman = ingat-yaman
araw + gabi = araw-gabi
takip + silim = takipsilim

Magagawa Mo Kaya?

A. Isulat sa patlang ang **P** kung payak at **M** kung maylapi ang salita. (10 puntos)

_____ 1. langit	_____ 6. bituin
_____ 2. pagkain	_____ 7. lapitan
_____ 3. daigdig	_____ 8. bulaklak
_____ 4. sulat	_____ 9. bakuran
_____ 5. kumatok	_____ 10. tinahi

B. Bilugan ang panlapi sa salita. Isulat ang **U** kung unlapi, **G** kung gitlapi, **H** kung hulapi at **K** kung kabilaan. (10 puntos)

_____ 1. magkapatid	_____ 6. kabaitan
_____ 2. pag-usapan	_____ 7. pabulong
_____ 3. gumapang	_____ 8. dinalaw
_____ 4. alagaan	_____ 9. pasyalan
_____ 5. mggtulungan	_____ 10. lutuin

C. Lagyan ng $\sqrt{\quad}$ ang patlang kung **inuulit** ang salita at **X** kung **tambalan**. (10 puntos)

_____ 1. buong-buo	_____ 6. taun-taon
_____ 2. urong-sulong	_____ 7. matabang-mataba
_____ 3. bali-balita	_____ 8. balikbayan
_____ 4. pilikmata	_____ 9. silid-aklatan
_____ 5. taong-bayan	_____ 10. sawimpalad

D. Isulat sa bilog ang **P** kung payak, **M** kung maylapi, **I** kung inuulit at **T** kung tambalan ang salita. (10 puntos)

☐ 1. dahan-dahan	☐ 6. magkapatid
☐ 2. kapitbahay	☐ 7. pakpak
☐ 3. salamin	☐ 8. dalawahan
☐ 4. samahan	☐ 9. bahay-ampunan
☐ 5. maputi-puti	☐ 10. bungangkahoy